

Nagyné Falucskai Anna

Iskolai könyvtárat a digitális bennszülötteknek is!

Beszámoló a Könyvtárostanárok Egyesületének 2018-as Őszi Szakmai Napjáról

A Könyvtárostanárok Egyesülete 2018. október 25-én az Alternatív Közgazdasági Gimnáziumban tartotta hagyományos Őszi Szakmai Napját, melyen 154-en vettek részt. *A Digitális kor? – Digitális oktatás? – Iskolai könyvtár! Utak a jövő iskolai könyvtára és tananyaga felé* címmel megrendezett összejövetelt a NKA, az OPKM, az Országos Roma Kulturális és Média Centrum és az Alternatív Közgazdasági Gimnázium, Szakgimnázium és Általános Iskola támogatta.

A szakmai napra érkezőket több ajándék kiadvány várta, amit az OPKM és az Országos Roma Kulturális és Média Centrum biztosított.

A szakmai napot Simon Krisztina elnök köszöntője nyitotta meg.

Ezt követően a vendéglátó AKG-t mutatta be az intézmény pedagógiai vezetője, Horn György. Kiemelte, hogy céljuk elérhetővé tenni az iskolát, hogy az meg tudja felelni az iskola három legfontosabb feladatának: a tanulási motiváció megtartásának, a tanulási képességek és a szociális képességek fejlesztésének. A céljaik megvalósítása érdekében átalakították az iskolai tereket, az oktatás időkereteit és szerkezetét is.

Az egyesület az Iskolai Könyvtárak Nemzetközi Hónapjának szlogenjéhez kapcsolódva *Az én 21. századi iskolai könyvtáram* címmel diákpályázatot, *Egy munkanapom a 21. században* címmel pedig könyvtárostánári pályázatot hirdetett. A délelőtti program részeként került sor a diákpályázatok értékelésére, az eredményhirdetésre és a díjátadásra. A zsűri nevében Rónyai Tünde elmondta, hogy a pályázatokra jellemző volt, hogy mindig a jelenből indultak ki és hozzátették a fantáziájukat, jövőbeli elképzelésüket. Sok pályamunkában megjelent az az igény, hogy a könyvtárban legyen egy „kuckó”, és legyen valaki, akivel beszélgetni lehet.

A pályamunkákat három korcsoportra bontva értékelték, s a legjobbnak ítélteteket díjazták.

Az alsó tagozatosok által készített pályaművek közül díjazott lett Buga Léna és Szabó Laura, a Mosonmagyaróvári Fekete István Általános Iskola 4. osztályos tanulói.

A felső tagozatos tanulók eredményei:

- I. helyezett lett a kadarkúti Jálics Ernő Általános Iskola, Alapfokú Művészeti Iskola és Kollégium tanulói által készített pályamunka, amely a sok ötleten túl még egy kiterjesztett valóság alkalmazást is tartalmaz.
- II. helyezett lett a szentesi Szent Erzsébet Katolikus Általános Iskola és Óvoda 6. osztályos tanulói által készített pályamunka, mely szöveges és prezentációs formában egyaránt elérhető az iskola honlapján.
- III. helyezett lett Mezey Lili, a szegedi Rókusi Általános Iskola 7. osztályos tanulója által készített pályamunka.

A középiskolás korcsoportban díjazott lett a pusztaszabolcsi DSZC Szabolcs Vezér Szakgimnáziuma tanulói által készített pályázati anyag, amely prezentációt és videót is tartalmaz.

Különdíjban részesült a Gyulai Implom József Általános Iskola pályamunkája, amely a zsűri véleménye alapján a pályázati kiírásnak nem teljesen felelt meg, de nagyon ötletes, szép munka.¹

A díjazott tanulók elismerésül nemcsak könyvcsomagot kaptak, de egy meglepetés programban is részt vehettek, látogatást tettek a Magyar Kereskedelmi és Vendéglátóipari Múzeumban.

A szakmai nap ezt követően a témához illeszkedő előadásokkal folytatódott: Sörény Edina, az EMMI Könyvtári és Levéltári Főosztály főosztályvezetője *Könyvtárak és új lehetőségeik a digitális korban* címmel tartott előadásában arra hívta fel a figyelmet, hogy milyen kihívásokkal kell szembenéznie a könyvtárnak ebben az új korszakban. Például változnak az olvasási szokások, jelentős szerep jut a digitális szövegértésnek. A könyvtári állományokat is fejleszteni kell elektronikus dokumentumok beszerzésével. Új, vonzó könyvtári tereket kell kialakítani, hogy a használó „otthon” érezze magát. Fejleszteni kell a könyvtári szolgáltatásokat is: gyorsan minőségi információt kell nyújtani, akár az olvasók saját digitális eszközeinek a bevonásával. Mindehhez meg kell újítani a könyvtárosok szaktudását is. Mindennek fényében hangsúlyozta, hogy a cél továbbra is az, hogy az iskolai könyvtár az iskola forrásközpontja legyen.

Az AKG pedagógusai *Mire és milyen könyvtár kell egy 21. századi iskolában?* címmel saját tapasztalataikat, gondolataikat osztották meg a szakmai nap résztvevőivel.

- Nádori Gergely az iskola természetismeret és biológia szakos tanára szerint a tanulók tudásuk java részét már az iskolán kívül szerzik meg. Kihívást jelent, hogy a szöveg elveszti elsődleges információs szerepét, helyette a vizuális információk kerülnek előtérbe, és folyamatosan változik, alakul a tudásról alkotott kép és definíció is.
- Birloni Szilvia az iskola matematika szakos tanára az Erasmus program keretében külföldön szerzett tapasztalatai alapján az iskolai terek változtatásának szükségességére hívta fel a figyelmet.
- Németh Szilvia könyvtárostánár ehhez kapcsolódóan elmondta, hogy éppen most áll a könyvtár átalakulás előtt. A tanárok, diákok igényeire alapozva fog változni a könyvtár. A legfontosabb, hogy minél közelebb kerüljenek a felhasználókhoz.

A könyvtárak, közgyűjtemények szerepe a digitális pedagógia támogatásában címmel tartott előadását Horváth Ádám, a Digitális Pedagógia Módszertani Központ divízióvezetője egy olyan ellentmondás tudatosításával kezdte, amelyre talán eddig még nem is gondoltunk: A jelenlegi iskolarendszerben minden tanár a múlt században született, ugyanakkor minden diák ebben az évszázadban, és minden 18 év alatti tanuló legalább 2 évvel fiatalabb a Google-nál. Kiemelte, hogy jelenleg, amikor túl sok az információ, az oktatásnak a fő feladata az információsűrűség képességének kialakítása. Ebből következően a digitális pedagógia nem a digitális eszközökkel segített oktatás, hanem a digitális életre felkészítő pedagógia, amiben az iskolai könyvtárnak, a könyvtárostanárnak nagy szerepe van.

Az ebédszünetet követően a KTE éves közgyűlése következett. A közgyűlés keretében a tagok elfogadták az elnöki, a gazdasági és a felügyelő bizottsági beszámolót, majd részleges tisztújításra is sor került.

A közgyűlést követően a KTE emlékérmek átadása következett. A KTE emlékérem kuratóriumának javaslata alapján a Könyvtárostanárok Egyesülete 2018-ban az alábbi kollégákat tüntette ki:

Életműdíj: Kovácsné Bödei Ágota

A könyvtárostanári hivatásért: Bencsik Józsefné

Az egyesületért: Donkó Erika

Az év ígéretes könyvtárostanára 2018-ban felterjesztés hiányában – már 3. éve – nem került kiosztásra.²

Az emlékérmek átadása után Cs. Bogyó Katalin mutatta be *A sokszínűség jegyében címmel a Kis KTE könyvek* 10. kötetét. A kötet nem csak azért sokszínű, mert külső jegyei alapján már a tizedik színt képviseli a sorozatban, hanem tartalmilag, a szerzők és a közönség szempontjából is rendkívül összetett. A kötet konferenciakötet: a *Szóru-készítő: Kortárs gyermek- és ifjúsági irodalom könyvtárostanári szemmel* című konferencia – melyet a Csongrád Megyei Könyvtárosok Egyesülete Iskolai Könyvtári Szekciója rendezett a KTE szakmai pályázatán elnyert támogatás alapján – anyagát mutatja be. Három blokkból áll. Az első blokkban bemutatja az IFLA Iskolai Könyvtári útmutató 2. átdolgozott kiadását, az ahhoz kapcsolódó KTE pályázaton részt vevő könyvtárostanári munkaközösségeket és az általuk leírt helyzetképet, jó gyakorlatokat. A második blokkban a konferencián elhangzott előadások tanulmányváltozatát adja közre a mesék, a kötelező olvasmányok, az olvasási deficitek témájában. A harmadik blokkban pedig a konferencián bemutatott könyvtári játékok, foglalkozások, vetélkedők leírását, forgatókönyveit, feladatlapjait és azok megoldását adja közre.³ A kötetet módszertani mutatók zárják, amelyek többféle szempontú, komplex keresést tesznek lehetővé nemcsak a jelenlegi, hanem a korábbi *Kis KTE könyvek* kötetekben is.

A délutáni program a korábban már említett egyesületi pályázat másik összetevőjének, a könyvtárostanárok részére kiírt *Egy munkanapom a 21. században* című pályázatnak az eredményhirdetésével folytatódott. A pályázatokat a zsűri nevében Rónyai Tünde értékelte, és ismertette a díjazottakat.

I. helyezett lett Kovács Anikó Csilla, a Hajdúböszörményi Bethlen Gábor Általános Iskola könyvtárostanára *Egy munkanapom a 21. században* című pályázata;

II. helyezett lett Arany Zsuzsanna, a Budapest IX. Kerületi Szent-Györgyi Albert Általános Iskola és Gimnázium könyvtárostanára, *Egy munkanapom a 21. században: Mátyás nyomában a digitális bennszülöttekkel* című pályázata;

III. helyezett lett Cserlakiné Hagymássy Krisztina, a budapesti Veres Pálné Gimnázium könyvtárostánára *Szívárványos mindennapok* című pályázata.

A KTE a testvérkönyvtárak együttműködésére is hirdetett meg pályázatot. Ezen a pályázaton I. helyezést ért el, és ezzel elnyerte *Az év testvérkönyvtári együttműködése* díjat Gazda Anna és Seressné Bartha Ibolya. II. helyezést ért el Kovács Anikó és Kovács Márton, III. helyezett lett Patakfalvi János és Putovici Tünde.

A pályázati eredményhirdetések után ismét szakmai előadás következett. Pataki Marianna, a Kispesti Károlyi Mihály Magyar-Spanyol Tannyelvű Gimnázium könyvtárostánára *Mit tanulhatunk a nemzetközi példákból?* címmel külföldi példákon mutatta be, hogyan lehet új, innovatív könyvtári tereket kialakítani, új funkciókat bevonni a könyvtári szolgáltatásokba. Nagyon jó ötlet például a Norwick High School kezdeményezése, ahol bevonták a diákokat is az új tér kialakításába, mondván: „Ez a ti könyvtáratok, hogyan szeretnétek berendezni?” Érdekes, hogy az ő kívánságaik között is megjelent a kuckósodás igénye, amit sikerült is megvalósítani egy különleges alakú, egyszemélyes, puha olvasókuckó kialakításával.

A szakmai napot műhelymunkák zárták. A résztvevők 3 csoportban a 21. századi iskolai könyvtári tér, a NAT és a 21. századi iskolai könyvtárhasználati tananyag, valamint a 21. századi iskolai könyvtárban megvalósítható programok, szolgáltatások témájával foglalkoztak.

Rendkívül feszített programú, nagyon tartalmas napot tölthettünk együtt, melyet minden szervezőnek és előadónak köszönünk.⁴

Jegyzetek

1. Minden pályamű megtekinthető az egyesület honlapjáról: http://www.ktep.hu/_2018_21dik
 2. A díjazottak laudációi itt érhetők el: <http://www.ktep.hu/emlekerem2018>
 3. A KTE honlapján a kötetben bemutatott feladatlapok részletei letölthető, szerkeszthető formában is megtalálhatók: <http://www.ktep.hu/KKK10>
 4. A program honlapja prezentációkkal, fotókkal, beszámolókkal: <http://www.ktep.hu/OSZN2018>
-
-